

LAUDATIO

Eminenței Sale,

Cardinalul ZENON GROCHOLEWSKI

Prefectul Congregației Romane „Pro Educatione Catholica” a

Sfântului Scaun, cu ocazia acordării titlului de

Doctor Honoris Causa al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

5 noiembrie 2010

www.uaic.ro

Laudatio

În onoarea

Eminenței Sale, Cardinalul **Zenon Grocholewski**,

Prefectul Congregației Romane „Pro Educatione Catholica” a Sfântului
Scaun

Eminenza Reverendissima,

Înalt Preasfinția Voastră,

Stimate domnule Rector Vasile Ișan,

Onorat prezidiu, distinși invitați, dragi studenți,

Benedictus Deus in saecula

Binecuvântat să fie Dumnezeu în veci!

Este o deosebită onoare pentru mine să pot prezenta, în această istorică Universitate și în această aulă festivă, martora atâtor momente importante științifice, didactice și de onoare, *laudatio* pentru o personalitate, om al științei dreptului, al artei educației și al vieții Bisericii în societatea contemporană, pentru Eminența sa, Cardinalul Zenon Grocholewski, Prefectul prestigioasei Congregații Romane „Pro Educatione Catholica”, ales să fie onorat cu titlul de *Doctor Honoris Causa* din partea Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Născut în țara vecină și prietenă, Polonia, la 11 octombrie 1939, în localitatea Brodki, în Arhidieceza de Poznan, el aparține unei familii binecuvântate cu 4 copii. Părinții săi, Stanislau și Giuseppina

Stavinska, de o profundă credință, l-au crescut și educat în frică de Dumnezeu și stimă față de oameni.

După studiile filozofico-teologice urmate la Seminarul arhiepiscopal de Poznan, a fost hirotonit preot la 27 mai 1963. Primii ani ca preot i-a trăit în Parohia „Cristos, Rege” din Poznan.

Începând cu anul 1966, în plină eră de dictatură comunist-ateistă, a avut bucuria și privilegiul să se înscrie la studii de Drept Canonic la Universitatea Pontificală Gregoriană din Roma, obținând rând pe rând licența și doctoratul, în 1968 și 1972, cu cel mai înalt calificativ *summa cum laude*, și primind în consecință medalia de aur după practica și obiceiul facultăților din acel timp.

Lucrarea premiată a fost prezentată în limba latină, publicată mai apoi în anul 1973 cu titlul academic „*De exclusione indisolubilitatis ex consensu matrimoniali eisque probatione*” (M. D’Auria Editore, Napoli, 1973, p. 200).

Urmând apoi cursuri speciale pentru o perioadă de trei ani, obține și diploma de *avvocato rotale* pentru Tribunalul Suprem al Signaturii Apostolice.

După un program intens, între anii 1972 și 1999, în cadrul celui mai important dicaster al dreptății, Tribunalul Suprem al Signaturii Apostolice, la 15 noiembrie 1999, Sfântul Părinte Ioan Paul al II-lea îl alege și îl așează în fruntea Congregației pentru Educația Catolică, unde se află și astăzi.

Din momentul numirii sale ca Prefect al Congregației pentru Educația Catolică, eminentul om al dreptului și al formării pentru slujire și pentru viață a devenit Mare Cancelar al Universității Pontificale Gregoriene și al Institutului Pontifical Biblic, al Institutului Pontifical pentru Muzică Sacră, Mare Cancelar al Institutului de

Arheologie Creștină, Mare Cancelar al Institutului Pontifical de Studii Arabe și Islamistică, patron al Institutului Superior al Latinității sau al Facultății de Litere Creștine și Clasice (în cadrul Universității Pontificale Saleziene).

În același timp, distinsul doctor în științele educației a devenit președinte al Operei pentru Vocațiile Sacerdotale, președinte al Comisiei Interdicasteriale Permanente pentru Formarea Candidaților la Ordinele Sacre, președinte al altei comisii interdicasteriale permanente pentru distribuirea cât mai judicioasă a preoților în lume. Nu trebuie uitat că este activ în diferitele dicasterii romane, ca și în câmpul universitar.

Luând în considerare pregătirea sa juridică și teologică, în aceeași perioadă a făcut parte dintr-o suită de comisii, cum ar fi cea stabilită de Sfântul Părinte Ioan Paul al II-lea, comisie formată din 7 persoane, care urma să studieze proiectul noului Cod al Dreptului Canonic, ca și cea destinată reformei Curiei Romane, între anii 1983 și 1985.

De asemenea, a îndeplinit funcția de membru al Comisiei Disciplinare a Curiei Romane între anii 1983 și 1998, ca apoi să fie ales președinte al Comisiei pentru Avocații Sfântului Scaun și cei ai Curiei Romane, între anii 1988 și 1999.

Cunoscător al Dreptului Canonic, în toate dimensiunile lui, bucurându-se de variatele limbi pe care și le-a însușit în anii de studii, având o experiență vastă în domeniul educației generale și religioase, a reușit să se impună și prin munca didactică profesională și prin publicațiile variate pe care le-a oferit Bisericii, responsabililor cu dreptatea în lume și, desigur, tinerelor generații chemate să se

pregătească și să contribuie la crearea unui climat de pace și armonie și la realizarea unei lumi mai bune și mai drepte.

Făcând un bilanț al contribuției sale la opera științifică și didactică, trebuie să recunoaștem că ne aflăm în fața unei lucrări gigantice exprimate în cele peste 550 de publicații în cele 12 limbi în care le-a prezentat și publicat.

Pentru a-l cunoaște și mai bine pe acela pe care-l avem ca oaspete și pe care Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, în speță Facultatea de Teologie Romano-Catolică, dorește să-l onoreze, nu trebuie să trecem cu vederea faptul că Eminența Sa, Cardinalul Zenon Grocholewski coordonează cea mai vastă rețea de centre formative și educative din lumea creștină, coordonează toate universitățile catolice, care în prezent au ajuns la impresionanta cifră de 1.300, universități răspândite în întreaga lume, nu numai în cea catolică sau creștină, ci și în zone unde creștinii ori catolicii sunt în număr relativ mic.

Ca să exemplificăm, putem să ne gândim la Taiwan unde numărul catolicilor este de 1,3% din populație și unde sunt deja trei mari și prestigioase universități catolice care oferă spațiu de studiu pentru un număr de peste 25.000 de studenți. Ministrul Educației din Taiwan, care nu este creștin, în guvernul țării nefiind nici un membru catolic, a ținut să declare, într-o sesiune academică, că admiră idealurile universității catolice din țara sa și că dorește ca numărul lor să crească din ce în ce mai mult.

Putem aminti între altele și Universitatea Catolică din Bangkok, Thailanda, unde catolicii sunt în număr de 0,5% din totalul populației. În această Universitate, actualmente sunt 20.000 de studenți, iar procentajul studenților catolici nu ajunge la 2%, toți ceilalți fiind din

religiile locale. Tot în orașul Bangkok există o altă universitate catolică prestigioasă – Saint John's University.

Toate aceste mari instituții și universități catolice sunt sub coordonarea directă a prefectului Congregației pentru Educația Catolică și implică o adevărată operă de pregătire și formare a cadrelor academice pentru toate sectoarele de învățământ superior.

De remarcat este și celălalt aspect al educației și formării pentru viață: școlile catolice. Există astăzi în lume peste 200.000 de școli, în care urmează cursuri de pregătire preuniversitară peste 45.000 000 de elevi.

Remarcăm că aceste școli își deschid porțile tuturor, așa că în anumite părți ale lumii, precum în Thailanda, numărul credincioșilor catolici este de 300.000, iar numărul elevilor școlarizați este de peste 465.000.

Este o mare bucurie pentru noi să știm că și în țările ex-comuniste școala catolică și-a reluat cursul ei și e și mai îmbucurător faptul că în mare parte statul subvenționează astfel de instituții, precum în Polonia, Slovacia, Croația, Slovenia, România, Ungaria etc. și unde există posibilitatea de a alege între o școală sau alta.

Remarcăm că sunt în curs demersuri ca în fiecare țară învățământul religios sau școlile confesionale să fie considerate școli paritare și că în acest caz statul însuși trebuie să le susțină. În această direcție oaspetele nostru s-a remarcat prin diverse inițiative întreprinse de Congregația pentru Educația Catolică, după cum declara personal într-un interviu acordat la 15 martie 2008, pentru că statul care are menirea să se intereseze de toți, nu ar trebui să facă diferența între un grup religios sau altul, ci ar trebui să finanțeze pe toți în mod egal, indiferent unde aleg să se pregătească pentru viață.

Acolo unde nu se respectă această obligație și acest drept, nu se respectă principiile fundamentale ale democrației și ale unei laicități sănătoase, în care toți sunt respectați în egală măsură.

Cele mai multe convenții internaționale susțin și proclamă drepturile părinților de a educa pe fiii lor după propriile convingeri religioase. Statul, care nu este competent în materie de religie, trebuie să respecte în mod normal acest drept. El respectă astfel voința părinților, voința propriilor cetățeni.

Dacă, din contra, se practică regula după care școala catolică este rezervată exclusiv celor care plătesc, acest drept nu mai este cu adevărat respectat. Noi regretăm, spune oaspetele nostru, că în aceste cazuri, de fapt cele care suferă și sunt afectate sunt, mai ales, persoanele cele mai sărace. De altfel, eu nu am auzit niciodată să se spună că școala catolică formează cetățeni răi, din contra, am auzit de atâtea ori și, mai ales, din gura celor care nu sunt creștini, cât de mult apreciază ei formarea pe care o găsesc în școlile catolice (*Interviu din 15 martie 2008*).

De aici se poate deduce că toate instituțiile educative – seminariile, universitățile, alte forme de studii superioare, ca și școlile catolice - lucrează în lumea întreagă și au contact cu toate situațiile posibile sociale, culturale, etnice, lingvistice, politice și religioase.

Acest lucru face ca întreaga lucrare a Congregației pentru Educația Catolică, pe care o conduce Eminentă Sa Cardinalul Zenon Grocholewski, desfășoară o muncă deosebit de interesantă, iar pe de altă parte foarte exigentă pentru Biserică.

Aș mai dori să notez un alt aspect abordat de Congregația pentru Educația Catolică. În această privință a educației, Papa Benedict al XVI-lea a spus că astăzi există o urgență mare în acest domeniu, căci

în societatea noastră este deosebit de greu să educi și să te lași educat.

E adevărat că una dintre problemele foarte urgente o reprezintă educația, deoarece astăzi li se transmite tinerilor studiosi doar exclusiv cunoștințe științifice. Educația este orientată în primul rând în vederea aplicării în viitor a profesiei. În acest caz se întâmplă să lipsească adevărata educație a persoanei, adică *educația integrală* a ei, care este absolut necesară.

Educația parțială, adică doar cea intelectuală și tehnică, nu este nicidecum suficientă pentru a forma ziditorii unei lumi mai bune. Cunoașterea simplă poate fi utilizată rău, adică pentru scopuri rele. De fapt, noi știm foarte bine. Anumite cunoștințe științifice și tehnice au fost folosite pentru războaie și, mai rău, pentru terorism, pentru nedreptăți în defavoarea celor slabi și nevinovați.

Este, așadar, necesar să-l ajutăm pe om să devină responsabil de ceea ce face, de a ajuta persoanele tinere să se angajeze în favoarea binelui, de a asigura pentru fiecare elev, student și viitor cercetător, o educație integrală.

Mă bucur să notez că Eminența Sa Cardinalul Zenon Grocholewski este promotorul și susținătorul unui program special pentru a reuși să fie acordată tinerilor o educație integrală.

El a afirmat și afirmă, în toate împrejurările, că educația trebuie să aibă 4 dimensiuni:

- umană (de a forma o persoană serioasă, pe care poți conta și care știe să se controleze și să se domine pe sine);
- spirituală (care întărește dimensiunea umană și o încoronează);
- intelectuală (în sensul unei capacități critice de a avea o judecată sigură, forte) și, în sfârșit, o dimensiune

- profesională (această dimensiune va putea fi cu adevărat constructivă pentru binele societății și cu adevărat ea va putea fi reală, dacă e susținută de celelalte trei). Aceste patru dimensiuni, trebuie să meargă mână în mână, și nu vor putea fi separate niciodată.

Mă bucur să scot în evidență câteva dintre titlurile onorifice și premiile obținute de Excelența Sa, Cardinalul Zenon Grocholewski:

- *Cetățean de Onoare* al orașelor Trenton și Princetown în Statele Unite, al orașului Agropoli, Italia, al orașului Levoca, Slovacia;
- în anul 1998, autoritățile poloneze i-au oferit Medalia „*Polonia sempre fidelis*” pentru activitatea sa în cunoașterea și prețuirea țării sale, Polonia;
- *Doctor Honoris Causa* al Academiei Teologice din Varșovia, devenită Universitatea „Ștefan Wyszynski” în anul 1999;
- *Doctor Honoris Causa* al Universității Catolice din Lublin, Polonia (1999);
- *Marea Medalie* „Sfântul Gorazd” din partea Ministerului Educației din Slovacia, pentru merite în propagarea științei în Slovacia și despre Slovacia;
- *Doctor Honoris Causa* la Universitatea din Passau, în 2001;

Și în România s-a bucurat de același titlu de *Doctor Honoris Causa* din partea celor patru Facultăți de Teologie (Ortodoxă, Protestantă, Romano și Greco-Catolică) ale Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, fiind înscris între membrii corpului academic de onoare al acestui for științific.

E firesc, așadar, ca unui astfel de cercetător al societății, în general, și al Bisericii în special să-i fie acordat un nou titlu academic,

după cele pe care le-a obținut, rând pe rând, de când era student, profesor, specialist în drept și educație și expert în viața creștină, care îl îndreaptă spre toți și, mai ales, spre cei care se îndreaptă către lumea universitară și a cea a școlilor.

* * *

Eminența Voastră,

Este o mare bucurie și onoare să puteți fi înscris astăzi în cartea de prețuire a Universității noastre ieșene, prima dintre marile Universități ale României moderne.

Acest titlu vine să onoreze știința dreptului, arta formării și educației, și marea dăruire a Eminenței Voastre în favoarea adevărului și a slujirii omului întreg, trup și suflet.

Îl rugăm pe Magnificența Sa, Rectorul Vasile Ișan, ca în numele Senatului și al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași să vă înmâneze însemnele specifice celor onorați și diploma *Doctor Honoris Causa* a Universității noastre.

✠ Petru Gherghel
Episcop de Iași

COMISIA DE ELABORARE A LAUDATIO

Președinte:

Profesor dr. **Vasile IȘAN**,
Rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Membri:

Excelența Sa **Petru GHERGHEL**
Episcop Romano-Catolic de Iași

Prof. dr. **Henri LUCHIAN**,
Prorector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. **Wilhelm DANCĂ**,
Rector al Institutului Teologic Romano-Catolic „Sf. Iosif” Iași

Prof. dr. **Emil DUMEA**,
Decan al Facultății de Teologie Romano-Catolică,
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Iași, 5 noiembrie 2010